

آموزش و پرورش در ورامین

محمد امینی

سرشناسه: امینی، محمد

عنوان و نام پدیدآور: آموزش و پرورش در ورامین / محمد امینی

مشخصات نشر: ورامین: واج، ۱۳۸۸

مشخصات ظاهری: ۳۴۸ صفحه

شابک: ۸۵۰۰۰ ریال 4-44-5851-978-964-ISBN

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

موضوع: آموزش و پرورش - ایران - ورامین

رده بندی کنگره: ۱۳۸۸ الف ۴/ و ۱۳۵۴ LA

رده بندی دیویی: ۳۷۰/۹۵۵۱۲۷۲

شماره کتابشناسی ملی: ۱۹۸۳۳۶۱

آموزش و پرورش در ورامین

نویسنده: محمد امینی

چاپ اول: ۱۳۸۹

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

چاپ و صحافی: ورامین

قیمت: ۸۵۰۰۰ ریال

شابک: ۴-۴۴-۵۸۵۱-۹۶۴-۹۷۸

نشر واج

نشانی: ورامین، خیابان حافظ، پلاک ۲۸

فهرست مطالب

مقدمه	۱۳
زمینه اجتماعی و فرهنگی منطقه ورامین	۱۷
نظری به وضع مکاتب قدیم (آموزش سنتی) در ورامین	۱۹
اولین محصلین ورامینی تحصیلات خود را در مدارس ری و تهران آغاز کردند	۲۳
ورامین مرکز آموزش و پرورش حومه شرق تهران	۲۴
اولین مدارس (ابتدایی)	۲۵
عدم استقبال والدین از تحصیل فرزندان در مدارس جدید	۳۰
روستاهای خالصه و سلطنتی پیشگام در تأسیس مدارس	۴۳
اولین دبیرستانها	۴۴
بعضی از فارغ التحصیلان نخبه دبیرستانهای ورامین	۵۱
التهاب سیاسی در دبیرستانهای ورامین	۵۷
سازمانها و افراد واگذارکننده زمین به آموزش و پرورش ورامین	۶۵
رشدیه‌های فرهنگ ورامین (مرحوم حاج آقا محمد معصومی و مرحوم محمدباقر منصوری).....	۷۰
اولین معلمان	۷۴
کلاس‌های اکابر (سال‌مندان) و کارکنان دولت	۷۵
بیماری‌های رایج بین دانش‌آموزان	۷۷
اصل چهار ترومن (بنگاه خاور نزدیک) و فعالیت‌های آن در آموزش و پرورش ورامین	
آموزش و پرورش آمریکایی	۷۹

- محمدسام و آموزش و پرورش آمریکایی ۸۴
- فعالیت بانک عمران و آموزش و پرورش ورامین ۸۶
- فعالیت‌های فوق برنامه مدارس (خارج از کلاس) ۸۸
- همکاری و ارتباط بین آموزشگاهها ۹۴
- انجمن همکاری خانه و مدرسه ... (اشاره به یکی از انجمن‌های همکاری خانه و مدرسه) ۹۵
- معیشت و منزلت معلمان ۹۵
- گزینش نیروی انسانی و نظارت بر عملکرد آنها ۹۸
- مراکز تربیت معلم (دانشسرای کمک آموزگاری، روستایی و مقدماتی) ۱۰۰
- دانشسرای کشاورزی مامازن ۱۰۳
- اولین هنرستان صنعتی منطقه ۱۰۵
- اشاره به بعضی از مشاهیر شاغل در آموزش و پرورش ورامین ۱۰۶
- نمونه‌هایی از فرهنگیان برجسته و موفق در آموزش و پرورش ورامین (امیر جمشیدی- بزرگی- بهادری- قوشه‌ای- کنگرلو دبیر ریاضی- کنگرلو رئیس دبیرستان- گتمیری- مهندس محمدی- جنیدی- خانی) ۱۰۷
- تبعیدشدگان به آموزش و پرورش ورامین ۱۱۸
- امتحانات و مشکلات آن در فرهنگ ورامین ۱۱۹
- آموزش و پرورش جدید پلی برای دستیابی به شغل و منزلت اجتماعی ۱۲۲
- بازتاب ملی شدن صنعت نفت و کودتای ۲۸ مرداد در مدارس ورامین ۱۲۲
- فعالیت‌های بنگاه خاور نزدیک بعد از کودتای ۲۸ مرداد شدت می‌گیرد ۱۲۴
- آموزش و پرورش ورامین و احزاب سیاسی ۱۲۵
- استفاده تبلیغاتی از پرسنل آموزش و پرورش ورامین ۱۲۸
- مرحوم حجت الاسلام شیخ محسن طاهری و مخالفت او با تأسیس دبیرستان دخترانه ۱۲۹
- تشویق و ترویج در فرهنگ ورامین ۱۳۰
- جشن‌ها و یادبودها ۱۳۲
- سیل سالهای ۳۶ و ۴۱ در ورامین تلفات و خسارات آن در آموزش و پرورش ۱۳۳
- قیام ۱۵ خرداد و آموزش و پرورش ورامین ۱۳۴

- ۱۳۶..... احداث خانه‌های سازمانی برای پرسنل آموزش و پرورش ورامین
- ۱۳۷..... تأسیس شرکت‌های تعاونی اعتبار، مسکن و مصرف
- ۱۳۷..... احداث اماکن ورزشی
- ۱۳۸..... ساختمان اداری
- ۱۴۰..... سالن اجتماعات
- ۱۴۰..... باغ پیشاهنگی خورین
- ۱۴۱..... نگاهی به آمار دانش‌آموزان و پرسنل آموزش و پرورش ورامین
- ۱۴۷..... عدم ثبات در مدیریت آموزش و پرورش ورامین
- ۱۴۸..... مدیریت مدارس در انحصار افراد منتفذ محلی
- ۱۵۰..... نگاهی به اختلافات و کشمکش‌ها در آموزش و پرورش ورامین
- ۱۵۱..... دهه ۵۰ رشد کمیت و افت کیفیت در آموزش و پرورش ورامین
- ۱۵۴..... نمونه‌ای از مدارس در آغاز دهه ۶۰
- ۱۵۵..... اولین روز، اولین سال اشتغال به تدریس من
- ۱۵۷..... مدیر مدرسه و من
- ۱۵۸..... تنبیه اصغر و ایجاد مشکل
- ۱۵۹..... عکس‌العمل اداره آموزش و پرورش ورامین در مقابله با آن مشکل
- ۱۶۰..... روسای آموزش و پرورش ورامین از ابتدا تا پیروزی انقلاب اسلامی
- ۱۶۲..... رشته تحصیلی و سوابق تعدادی از رؤسای آموزش و پرورش ورامین
- ۱۶۳..... محمدسام و ریاست او در آموزش و پرورش ورامین
- ۱۶۷..... محمود منتظری و ریاست او در آموزش و پرورش ورامین
- ۱۷۰..... رؤسای آموزش و پرورش ورامین بعد از انقلاب
- ۱۷۰..... مهدوی
- ۱۷۱..... ریاست چند هفته‌ای و پرتنش حسین مظفر در آموزش و پرورش ورامین
- ۱۷۴..... محمد قمی در آموزش و پرورش ورامین
- ۱۷۶..... محمد ملکی

۱۷۶	مظفر بوربور (موحدی)
۱۷۷	مهدی شریعت‌زاده
۱۷۷	بصیری‌فر (چرخش به راست)
۱۷۹	جبرئیل‌زاده
۱۷۹	عزت‌اله عرب‌سالاری
۱۸۰	محمد امینی
۱۸۰	حسین حسنلو
۱۸۱	مجید شصتی
۱۸۲	رودگر
۱۸۲	مجتبی عرب‌عامری
۱۸۲	مقایسه رؤسای آموزش و پرورش ورامین قبل و بعد از انقلاب اسلامی
۱۸۹	مدارس در آستانه انقلاب اسلامی
۱۸۹	حرکت‌های دانش‌آموزی
۱۹۰	کانون و انجمن اسلامی معلمان
۱۹۰	مدارس و تب و تاب سالهای اول انقلاب
۱۹۴	گروههای آموزشی - مجلات رشد - طرح کاد
۱۹۵	نیروی انسانی و مشکلات آن
۱۹۹	معاونت پرورشی
۲۰۱	تغییر کتب درسی
۲۰۲	دفاع مقدس و آموزش و پرورش ورامین
۲۰۳	شهدا، آزادگان و جانبازان فرهنگی در ورامین
۲۰۵	تغییر مدیران مدارس
۲۰۶	معلمان و دبیران (نیروهای آموزشی)
۲۰۹	کتاب و کتابخانه آموزشگاهها
۲۱۲	آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌ها

- ۲۱۲ فعالیت‌های عملی، گردش علمی و اردوهای دانش‌آموزی
- ۲۱۹ افزایش پذیرفته‌شدگان در دانشگاهها و مراکز آموزش عالی
- ۲۱۹ دانش‌آموزان و مشکلات دانش‌آموزی
- ۲۲۳ مداس خاص (شاهد، ایثارگران، نمونه و تیزهوشان)
- ۲۲۷ مدارس غیرانتفاعی (غیردولتی)

ضمائم

- ۲۲۹ اسناد و مدارک (ضمیمه کتاب)
- عزیزانی که با اطلاعات خود و اهدای عکس یا سند نگارنده را در جمع‌آوری این مجموعه یاری کرده‌اند
- ۳۴۱ فهرست منابع (اسناد خطی، کتاب، مجله و روزنامه)
- ۳۴۳

مقدمه

در اهمیت آموزش و پرورش حکیم مشهور مشرق زمین کنفوسیوس جمله پرمحتوایی را بیان می‌کند آنجا که می‌گوید: «اگر هدف کوتاه مدت دارید گندم یا برنج بکارید و اگر اهداف شما متوسط مدت است نهال غرس کنید و اگر اهداف بلندمدت دارید انسان تربیت کنید».

امام محمد غزالی دانشمند نام آور مسلمان عبارت کنفوسیوس را به زبان دیگری بیان می‌کند آنجا که خطاب به کیمیاگران که در صدد ساختن ماده‌ای بودند تا به برکت آن از مس طلا بسازند می‌گوید کیمیای واقعی ساختن و تربیت انسان است زیرا آنچه شما در پی کشف آن هستید اگر تحقق پذیر باشد تنها می‌تواند فلزی را به فلزی درخشان تر که تفاوت در میزان رنگ و درخشندگی آنهاست تبدیل کند ولی کیمیای واقعی «تربیت انسان است که به برکت آن می‌توان فرزند انسان را از اسفل سافلین به علاء علین ارتقاء داد».

کانت فیلسوف معروف غربی نیز از بین امور واگذار شده به انسان ۲ امر آموزش و پرورش و سیاست را برتر و پیچیده‌تر از امور دیگر می‌داند.^۱

در سومین کنفرانس بین‌المللی یونسکو که در سال ۱۹۹۸ در شهر ملبورن استرالیا برگزار شد از آموزش و پرورش به عنوان کلید طلایی رفع مشکلات و چالش‌ها در عصر فعلی یاد شد.^۲ بدون شک جامعه‌ای این کلید طلایی را بدست خواهد آورد که آماده پرداخت هزینه

۱. شکوهی، غلام‌حسین، تعلیم و مراحل آن، انتشارات آستان قدس، سال ۱۳۶۳، مقدمه، ز
۲. آموزش و پرورش برای قرن ۲۱ - کنفرانس یونسکو، ملبورن ۱۹۹۸، تک‌نگاشت ۲۷ بهمن ۱۳۷۸ یادداشت علی دؤوف.

سنگین این راه طولانی و پر پیچ و خم باشد هزینه سنگینی که باید برای مدتی طولانی تدارک گردد و همزمان با آن اقدامات سنجیده و مبتنی بر مطالعه و برنامه ریزی دقیق و جامع که در عین حال نتیجه آن مورد ارزیابی و در صورت لزوم مورد بازنگری و نقد مداوم قرار گیرد.

مسلماً احصاء آنچه بایستی برای وصول به این هدف مهم انجام پذیرد نه در این مقدمه مقدور است و نه ضروری، خوانندگان علاقه مند می‌توانند به آثار و کتب زیادی که در این زمینه منتشر شده مراجعه نمایند.

آنچه نگارنده در این مجموعه به آن پرداخته اشاره ای است گذرا به تاریخ ۸۰ ساله فعالیت مدارس جدید و آموزش و پرورش در منطقه که آشنایی با آن به باور نویسنده می‌تواند برای برنامه ریزان، مسئولین و مجریان در آموزش و پرورش مفید باشد و مانع تکرار بعضی از اشتباهات و دوباره کاریها گردد.

این ضرورت از نظر نگارنده موقعی عملاً ثابت شد که خود هنگامی که بعد از حدود ۲۵ سال تدریس به سمت ریاست اداره آموزش و پرورش ورامین منصوب شد و کار خود را در سمت جدید آغاز کرد هیچ گونه اطلاعات مکتوب و مدونی که راهنمای او در آشنایی با وضع منطقه، اداره و سمت جدید باشد در دست نبود فرصتی هم برای تبیین و توجیه مسائل و مشکلاتی که احتمالاً در سمت جدید با آن مواجه خواهد شد پیش نیامد.

زیرا فاصله زمانی بین پیشنهاد سمت جدید تا صدور ابلاغ کمتر از یک هفته طول کشید و در این مدت در مجموع حدود ۳۰ دقیقه مدیر کل برای تبیین موضوع در موقعیت جدید مطالبی را بیان کرد که آن هم با توجه به فضا و جو سیاست زده جامعه ما عمدتاً پیرامون مسائل سیاسی بود نه آموزشی و مدیریتی، از آنجا که اغلب مسئولین شرایطی مشابه شرایط فوق داشته‌اند ضرورت تهیه جزوه حاضر بیشتر احساس می‌شود.

پرداختن به آموزش و پرورش منطقه از جهت دیگری برای نگارنده که علاقه‌مند به مسائل اجتماعی می‌باشد جالب است زیرا از آنجا که این نهاد یکی از مهم‌ترین و گسترده‌ترین

نهادهای اجتماعی است و آن طور که امیل دورکیم جامعه شناس نام آور فرانسوی گفته «بازتاب آرمان‌های اخلاقی، باورهای جمعی و حتی نابسامانی‌ها و تضادها و تعارضات اجتماعی آن جامعه است و در نتیجه می‌تواند کمک بزرگی در جهت فهم و رفع مشکلات آن جامعه باشد»^۱ انگیزه نگارنده در تدوین این مجموعه نیز در حقیقت وصول به چنین اهدافی بوده است برای جمع آوری و تدوین مطالب از کتب، جزوه‌ها، دست نوشته‌ها و بایگانی ادارات آموزش و پرورش ورامین، پیشوا و جواد آباد و مدارس کوشیار، ولی عصر (ورامین) شیخ جنید و دبیرستان شهدا (پیشوا)، مدرسه ایجدانک و... بهره برده‌ام.

بعضی مباحث و مطالب مطرح شده در کتاب بویژه آنچه مربوط به سالهای ۱۳۵۰ و بعد از آن می‌شود حاصل مشاهدات شخصی نگارنده است.

همچنین از نظرات و تجربیات بعضی از مسئولین ادارات و پیشکسوتان آموزش و پرورش در شهرستان سود جسته‌ام که در پایان کتاب به اسامی آنها اشاره شده و برای پرهیز از تکرار از ذکر نام آن عزیزان خودداری کرده و سپاس و امتنان خود را از همه این عزیزان ابراز می‌دارم. ولی در اینجا وظیفه خود می‌دانم که از آقای مجید کریمی جعفری که در تایپ کامپیوتری این مجموعه و آقایان سعید وزیری و امینی مسئولین انتشارات «واج» و «دیگر» که در انتشار این مجموعه از هیچ گونه کمکی دریغ نکردند تشکر نمایم.

در پایان یادآوری این نکته ضروری است که از نظر نگارنده مجموعه حاضر از ضعف و نقص مبرا نیست و از خوانندگان دلسوز انتظار می‌رود که با یادآوری کمبودها و ارائه پیشنهادها مفید مؤلف را رهین منت خود سازند.

محمد امینی

تابستان ۸۹

ورامین